

A1.33 Zastawa stołowa

□ Apparecchiare la tavola per accogliere gli ospiti.

Dzbanek	<i>(Brocca)</i>	Talerz	<i>(Piatto)</i>
Filizanka	<i>(Tazza (per tè/caffè))</i>	Widelec	<i>(Forchetta)</i>
Garnek	<i>(Pentola)</i>	Łyżka	<i>(Cucchiaio)</i>
Miska	<i>(Ciotola)</i>	Nóż	<i>(Coltello)</i>
Obrus	<i>(Tovaglia)</i>	Nakrywać	<i>(Apparecchiare)</i>
Patelnia	<i>(Padella)</i>	Podawać	<i>(Servire)</i>
Serwetka	<i>(Tovagliolo)</i>	Zmywać	<i>(Lavare i piatti)</i>
Sztućce	<i>(Posate)</i>	Podaj mi proszę łyżkę	<i>(Passami per favore il cucchiaio)</i>
Szklanka	<i>(Bicchiere)</i>	Proszę podaj mi nóż	<i>(Per favore, passami il coltello)</i>

1. Dialogo: Michał i Ania nakrywają do stołu dla gości (QR: Audio)

- Michał:** Aniu, możesz mi pomóc nakryć do stołu? *(Ania, puoi aiutarmi ad apparecchiare la tavola? Gli ospiti arriveranno tra poco.)*
Goście zaraz przyjdą.
- Ania:** Jasne. Co mogę zrobić? *(Certo. Cosa posso fare?)*
- Michał:** Ja przyniosę talerze i szklanki, a ty rozłóż sztućce. *(Io porto i piatti e i bicchieri, tu sistema le posate.)*
- Ania:** Dobrze. Łyżka po prawej, nóż tutaj, widelec po lewej. *(Va bene. Cucchiaio a destra, il coltello qui, la forchetta a sinistra.)*
- Michał:** Aniu, nie tak! Nóż jest po prawej stronie, ostrzem do talerza. *(Ania, non così! Il coltello va sul lato destro, con la lama rivolta verso il piatto.)*
- Ania:** Dobrze, już poprawiam. *(Ok, sto già correggendo.)*
- Michał:** Widelec jest po lewej stronie talerza, z zębami do góry. *(La forchetta va sul lato sinistro del piatto, con le punte rivolte verso l'alto.)*
- Ania:** Wygląda na to, że wszystko robię źle. Masz jeszcze jakieś uwagi? *(Sembra che stia sbagliando tutto. Hai altre osservazioni?)*
- Michał:** Pamiętaj: sztućce do deseru kładziemy nad talerzem. *(Ricorda: le posate da dessert si mettono sopra il piatto.)*
- Ania:** Michał... od kiedy jesteś ekspertem od nakrywania do stołu? *(Michał... da quando sei un esperto nell'apparecchiare la tavola?)*
- Michał:** To tajemnica, ale byłem na kursie *savoir vivre*. *(È un segreto, ma ho fatto un corso di savoir vivre.)*
- Ania:** Serio? A dlaczego to ja kładę sztućce, a nie ty? *(Davvero? E perché sono io a mettere le posate e non tu?)*
Haha. *(Ahah.)*

1. Co przynosi Michał, a co robi Ania? *(Cosa porta Michał e cosa fa Ania?)*

- Michał przynosi talerze i szklanki, a Ania rozkłada sztućce.
- Michał rozkłada serwetki, a Ania myje szklanki.
- Michał zmywa naczynia, a Ania podaje deser.
- Michał gotuje w garnku, a Ania nakrywa obrus.

2. Gdzie kładziemy sztućce do deseru według Michała? (*Dove si mettono le posate da dessert secondo Michał?*)
- Po prawej stronie talerza.
 - Pod talerzem.
 - Nad talerzem.
 - Obok szklanki.

1-a 2-c

2. Grammatica: Verbi modali: mogę, muszę, chcę, umiem...

I verbi modali in polacco includono, tra gli altri: umieć, móc, potrafić, mieć, powinnoś, musieć, chcieć, woleć.

Czasownik modalny (<i>Verbo modale</i>)	Przykład (<i>Esempio</i>)
umieć (<i>saper fare</i>)	Umiem organizować przyjęcia. (<i>So organizzare feste.</i>)
móc (<i>potere</i>)	Mogę w czymś pomóc? (<i>Posso aiutare in qualcosa?</i>)
potrafić (<i>essere capace di</i>)	Potrafię rozłożyć sztućce. (<i>Sono capace di disporre le posate.</i>)
mieć powinnoś (<i>dovere / avere l'obbligo di</i>)	Powinienem posprzątać po kolacji. (<i>Dovrei riordinare dopo cena.</i>)
musieć (<i>dovere</i>)	Muszę nakryć do stołu. (<i>Devo apparecchiare la tavola.</i>)
chcieć (<i>volere</i>)	Chcę dzisiaj zjeść w domu. (<i>Voglio mangiare a casa oggi.</i>)
woleć (<i>preferire</i>)	Wolę gotować niż zmywać (<i>Preferisco cucinare piuttosto che lavare i piatti</i>)

"Umieć" indica un'abilità generale, mentre "potrafić" la capacità di svolgere un'azione concreta.

La forma del verbo mieć powinnoś si adatta al genere: (ja) powinienem - uomo, (ja) powinnam - donna.

- Czy _____ podać mi proszę łyżkę? (*Puoi passarmi, per favore, il cucchiaino?*)
 - mogę
 - możesz
 - może
 - możecie
- _____ nakryć do stołu przed kolacją. (*Devo apparecchiare la tavola prima di cena.*)
 - Musisz
 - Muszą
 - Muszę
 - Musimy
- Nie _____ jeszcze dobrze zmywać w zmywarce. (*Non so ancora lavare bene nella lavastoviglie.*)
 - umie
 - umią
 - umiesz
 - umiem
- _____ herbatę w filiżance niż w szklance. (*Preferisco il tè nella tazza piuttosto che nel bicchiere.*)
 - Wolę
 - Wolisz
 - Wole
 - Woli

1. możesz 2. Muszę 3. umiem 4. Wolę

3. Esercizi

1. Abbina ogni inizio con la sua corretta conclusione.

1. Rozłóż proszę sztućce	a. i filiżanki.
2. Muszę jeszcze nakryć stół	b. przy każdym talerzu.
3. Czy możesz podać dzbanek	c. z wodą na stół?
4. Po kolacji zmywam szklanki	d. obrusem i serwetkami.

1-b: Sistema per favore le posate accanto a ogni piatto. **2-d:** Devo ancora apparecchiare la tavola con la tovaglia e i tovaglioli. **3-c:** Puoi portare una brocca d'acqua al tavolo? **4-a:** Dopo cena lavo i bicchieri e le tazzine.

2. Promemoria: cena per gli ospiti (QR: Audio)

Compila gli spazi vuoti: widelec, patelni, talerz, nakryć, Sztućce, serwetkę, łyżka, filiżanki, zmyj, dzbanek, obrus, misce

W sobotę wieczorem mamy gości i proszę (1) _____ stół na 18:30. Na stół położyć (2) _____, na każdy (3) _____ położyć (4) _____. (5) _____ ułożyć prosto: (6) _____ po lewej stronie talerza, nóż i (7) _____ po prawej stronie. Na stole powinny być też szklanki do wody i (8) _____ do kawy.

W kuchni przygotuj (9) _____ z wodą. Zupę podajemy w (10) _____, a danie z (11) _____ na talerzu. Jeśli możesz, (12) _____ garnki po gotowaniu, bo rano nie mam czasu. Jeśli czegoś brakuje, napisz krótką listę zakupów.

Sabato sera abbiamo degli ospiti: per favore apparecchia la tavola per le 18:30. Metti una tovaglia sul tavolo e su ogni piatto posiziona un tovagliolo. Sistema le posate dritte: la forchetta a sinistra del piatto, il coltello e il cucchiaino a destra. Sul tavolo ci dovrebbero essere anche i bicchieri per l'acqua e le tazzine da caffè.

In cucina prepara un boccale d'acqua. La zuppa la serviamo nella scodella, mentre il piatto che viene dalla padella va sul piatto. Se puoi, lava le pentole dopo aver cucinato, perché la mattina non ho tempo. Se manca qualcosa, scrivi una breve lista della spesa.

(1) nakryć, (2) obrus, (3) talerz, (4) serwetkę, (5) Sztućce, (6) widelec, (7) łyżka, (8) filiżanki, (9) dzbanek, (10) misce, (11) patelni, (12) zmyj

3. Ascolta i frammenti audio e scegli la soluzione corretta. (QR: Audio)

- O co prosi mówiąca? (Cosa chiede la persona che parla?)
 - Żeby umyć talerze
 - Żeby przynieść szklanki
 - Żeby kupić obrus
- Czego brakuje mówiącemu do zupy? (Cosa manca alla persona che parla per la zuppa?)
 - Filiżanek
 - Misek
 - Noży

1-b 2-b

4. Scegli la soluzione corretta

1. Czy _____ podawać talerze i sztućce do stołu? *(Puoi portare i piatti e le posate a tavola?)*
a. musi b. możecie c. możesz d. mogą
 2. Ja podaję szklanki, a ty _____ podawać filiżanki. *(Io passo i bicchieri, e tu devi passare le tazzine.)*
a. musi b. muszę c. chcesz d. musisz
 3. Przepraszam, teraz _____ serwetki, a potem podam dzbanek z wodą. *(Scusa, ora passo i tovaglioli, e poi porterò il boccale d'acqua.)*
a. podaje b. podaję c. podajecie d. podajesz
1. możesz 2. musisz 3. podaję

5. Role play - dialoghi (QR: Audio)

a. Nakrywanie stołu przed kolacją

- Ania** *Tomek, proszę, nakryj stół: rozłóż obrus i serwetki.*
(gospodyni): *(Tomek, per favore apparecchia la tavola: stendi la tovaglia e i tovaglioli.)*
- Tomek** *Dobrze. Gdzie są sztućce — widelec, nóż i łyżka?*
(partner): *(Va bene. Dove sono le posate — la forchetta, il coltello e il cucchiaio?)*
- Ania** *W szufladzie w kuchni. Połóż też talerze i szklanki przy każdym miejscu.*
(gospodyni): *(Nel cassetto in cucina. Metti anche i piatti e i bicchieri a ogni posto.)*
- Tomek** *Okej, już podaję wszystko na stół.*
(partner): *(Ok, porto tutto sul tavolo.)*

1. Co Ania prosi Tomka, żeby położył na stole?
-

b. Podawanie zupy i napojów

- Kasia (gotuje):** *Marek, za chwilę podaję zupę — weź proszę miski i łyżki.*
(Marek, tra un attimo servo la zuppa — prendi per favore le ciotole e i cucchiai.)
- Marek (pomaga):** *Jasne. A do picia: szklanki czy filiżanki?*
(Certo. E da bere: bicchieri o tazzine?)
- Kasia (gotuje):** *Szklanki będą lepsze. Postaw też dzbanek z wodą na środku stołu.*
(I bicchieri sono meglio. Metti anche la caraffa d'acqua al centro del tavolo.)
- Marek (pomaga):** *Dobra. A po kolacji razem zmywamy naczynia?*
(Va bene. E dopo cena laviamo insieme le stoviglie?)

1. Co Kasia prosi Marka, żeby przynieść do zupy?
-

6. Esercitatevi in coppia o con il vostro insegnante. (QR: IA+)

1. Jesteś w domu. Za chwilę przyjdą goście. Poproś partnera/koleżankę, żeby przygotował(a) stół. (Użyj: nakrywać, obrus, sztucce)

2. Jesteś w sklepie z artykułami domowymi. Chcesz kupić nowe talerze. Zapytaj sprzedawcę, gdzie są talerze i ile kosztują. (Użyj: talerz, duży/mały, ile kosztuje)

7. Scrittura: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć! Tu Magda

W sobotę przyjdę do Ciebie na kolację. Będę około **19:00**. Chcesz, żebym coś przyniosła? Mogę kupić **deser** albo **napoje**.

Powiedz też, czy mam zdjąć **buty** w domu.

Scrivi una risposta appropriata: *Dzięki za wiadomość, będę na Ciebie czekać o... / Możesz przynieść..., proszę? / Muszę jeszcze nakryć do stołu: talerze, sztucce i szklanki.*

Verbi importanti

Podawać (dare)

Czas teraźniejszy

ja	podaję
ty	podajesz
on/ona/ono	podaje
my	podajemy
wy	podajecie
oni/one	podają